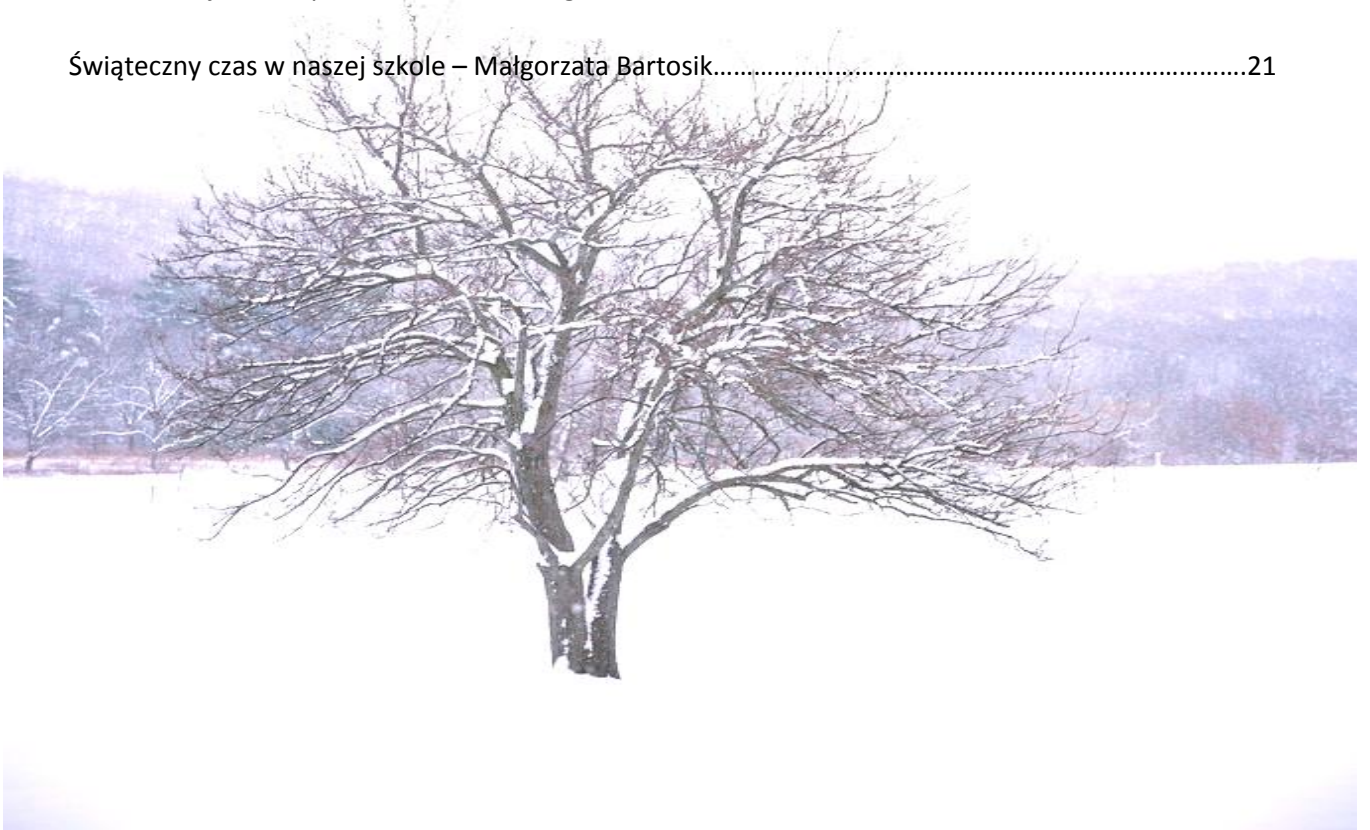

GAZETA RADY PEDAGOGICZNEJ
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 28
w KIELCACH

Nr 1
2019 / 2020

Dlaczego warto czytać dzieciom? - Katarzyna Młodawska.....	3
Każde dziecko jest zdolne - Jadwiga Grzyb.....	5
Biblioteki cyfrowe jako źródło informacji w edukacji dzieci i młodzieży – Katarzyna Buk.....	10
Rok kolorów - Europa w szkole – Anna Pawłowska.....	13
II Szkolny Konkurs Plastyczny pod hasłem Muzyka Pana Moniuszki – Anna Pawłowska.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
„One Billion Rising” - MIĘDZYNARODOWA AKCJA „ONE BILLION RISING” SCENARIUSZ KROKÓW DO UTWORU „BREAK THE CHAIN” (4:24) - Agnieszka Staniec.....	16
Istota rozwijania empatii wśród dzieci – Agnieszka Wróblewska.....	18
Świąteczny czas w naszej szkole – Małgorzata Bartosik.....	21

Zespół redakcyjny:

Małgorzata Kulbabińska

Katarzyna Młodawska

Dlaczego warto czytać dzieciom?

Katarzyna Młodawska

Czytanie dzieciom niesie ze sobą nieocenione korzyści. Należy pamiętać, że chwile spędzone z książką to najpiękniejszy czas, jaki możemy zaoferować najmłodszym. Poznając korzyści płynące z głośnego czytania dzieciom, zrozumiemy, jak ważne są takie chwile.

Głośne czytanie dzieciom to najpiękniejszy czas, jaki możemy zaoferować najmłodszym.

Tych chwil nie zastąpi żadna inna atrakcja. Wystarczy kilkanaście minut dziennie spędzonych wspólnie nad lekturą. **Podczas czytania dziecku zaspokajamy jego emocjonalne potrzeby. Jesteśmy blisko, więc zacieśniamy łączącą nas więź. Czytając dziecku, wyrażamy swą miłość i zainteresowanie.** Malec z radością odczuje, że ten czas zarezerwowany jest tylko dla was. W efekcie, w dziecku wzrośnie poczucie, że jest ważne i kochane. W ten sposób budowana jest pewność siebie i wiara we własne możliwości.

Dzieciństwo to wyjątkowy okres, w którym nie może zabraknąć książek. Wiedza i doświadczenia zgromadzone na tym etapie zaowocują w dorosłym życiu. Należy dołożyć wszelkich starań, by w pierwszych latach życia dziecka, nie zabrakło troski i uwagi ze strony opiekunów. Stopniowo kształtująca się osobowość malca wymaga naszej bliskości i mądrych wzorców.

Czytanie – oto najlepszy sposób uczenia się. – A. Puszkina

Wiele osób przekonują jedynie dowody. Swego rodzaju spis korzyści potwierdzonych badaniami. Tym potrzebom można wyjść naprzeciw. **Sprawdźmy, dlaczego warto czytać dzieciom. Poznajmy zalety głośnego czytania najmłodszym.**

8 powodów, dla których warto czytać książki

Głośne czytanie buduje więź pomiędzy rodzicem i dzieckiem

Chwila, w której zasiadamy razem nad lekturą, jest niezwykle bliska. Każda rodzina najczęściej wypracowuje własne zasady. Rytuał można rozpocząć od wybrania miejsca i najwygodniejszej dla rodzica i dziecka pozycji. Malec, wiedząc, że jest to moment zarezerwowany tylko dla niego, poczuje się wyjątkowy. Będzie to czas relaksu i niezapomnianych, wspólnych wrażeń.

Głośne czytanie zaspokaja potrzeby emocjonalne dziecka

Bliskość jest niezwykle istotna. W trakcie czytania można się przytulać, bardzo blisko siedzieć, czy leżeć. Wspólnie będziemy także przeżywać poznawaną historię. Śmiech, radość, czy zaduma, którą zaobserwujemy na twarzy dziecka, stanie się dla nas również cenną wskazówką. Przekonamy się, jakie uczucia budzą się w malcu. Nasze zainteresowanie na pewno zostanie zauważone i docenione.

Głośne czytanie wspiera rozwój psychiczny dziecka i wzmacnia jego poczucie własnej wartości

Przeobrażająca się świadomość na tym etapie wymaga szczególnej uwagi. Dziecko stopniowo nabywa zdolności do samodzielnego, nieegoistycznego pojmowania, odczuwania i działania. Czytane opowieści są kopalnią bezcennych przykładów i wzorców. Wzmocnimy w dziecku empatię, umiejętności społeczne i poczucie własnej wartości. Wspólnie spędzony czas to przecież dowód, że dziecko jest dla nas ważne.

Głośne czytanie uczy języka, rozwija słownictwo, daje swobodę w mówieniu

Na co dzień, często zapominamy, jak ważna jest dbałość o nasz język. Nadmiar obowiązków i pośpiech sprawia, że ograniczamy wypowiedzi do koniecznego minimum. Czytanie na głos sprawi, że będziemy posługiwać się poprawnym, pięknym językiem. Dla najmłodszych to szansa, by uczyć się języka, z czasem stopniowo rozwijać poznawane słownictwo, a ostatecznie tworzyć piękne wypowiedzi. Za pomocą języka musimy komunikować się z innymi przez całe życie. Jest więc to elementarna, niezbędna umiejętność.

Głośne czytanie przygotowuje i zachęca do samodzielnego czytania

Gdy dziecko jeszcze nie nabyło tej umiejętności, poznaje lektury dzięki innym. Wstuchuje się w intonowany głos, ogląda ilustracje, poznaje litery. Momenty te są niezwykle urokliwe, stąd dziecko pragnie je powtarzać. Dorasta w przekonaniu, że czytanie jest przyjemnością, dzięki czemu chętniej spróbuje samodzielnie czytać.

Głośne czytanie rozwija wyobraźnię

Nawet jeśli książkę zdobią ilustracje, wszystkich opisanych szczegółów i sytuacji nie sposób zobrazować. Poza tym to jedynie nieruchome rysunki więc trzeba samodzielnie posłużyć się wyobraźnią. Pomyśleć, zastanowić się i może, gdy opiekun poprosi opowiedzieć o swoich odczuciach i pomysłach.

Głośne czytanie uczy myślenia

Myślenie to skomplikowany proces poznawczy. Trzeba kojarzyć dziesiątki elementów i na tej podstawie wnioskować. Najłatwiej podobno uczyć się na przykładach, a tych przecież w książkach nie brakuje.

Głośne czytanie poprawia koncentrację i ćwiczy pamięć

Żeby poznać opowiadaną historię, trzeba się skupić. W innym wypadku umykają szczegóły, które mogłyby bardzo zainteresować. Oczywiście opiekun może nadzorować cały proces. Pytania o imiona, czy perypetie bohaterów to świetne, sprawdzające ćwiczenie podobnie jak powtarzanie zabawnych rymowanek.

Głośne czytanie wnosi wiedzę ogólną i ułatwia naukę

To, co czytamy dzieciom, ma znaczenie. W ciekawy sposób możemy prezentować treści, z którymi dziecko zetknie się w przedszkolu, czy szkole. W ten sposób zaciekawiamy wzbogacanymi wiadomościami. Rozbudzamy także ciekawość, która zachęci dziecko, by dopytać o wiele szczegółów.

Głośne czytanie uczy odróżniania dobra od zła i rozwija wrażliwość moralną

Literaccy bohaterowie są bardzo różni i przeżywają wiele przygód. Gdy jednych warto pochwalić, a nawet naśladować, inni zasługują na naganę. Wszystko po to, by dziecko mogło dokonać samodzielnej oceny. Chciało wyrażać opinie i naśladować pożądane wzorce.

Głośne czytanie to rozrywka rozwijająca poczucie humoru

Komizm sytuacyjny jest elementem perypetii poznawanych bohaterów. Śmiejąc się razem z dzieckiem, podkreślamy, co jest zabawne, a co nie.

Głośne czytanie chroni przed uzależnieniem od mediów

Dziecko znające wartość czytania łatwiej zrezygnuje z czasu spędzanego przed telewizorem, czy

komputerem. Czytając na głos, pokazujemy także, że my dorośli również lubimy czytać i spędzać z książką czas.

Głośne czytanie pomaga w rozwiązywaniu problemów

Czasem widzimy, że dziecko trapi problem. Wiemy, dlaczego się smuci, jest marudne, czy złe. Wielu bohaterów miewa podobne kłopoty, więc warto sprawdzić, jak sobie z nimi radzą.

Głośne czytanie chroni przed negatywnym wpływem otoczenia

W książkach dla dzieci podkreślane są pozytywne zachowania i postawy. Te negatywne, spotykają się, ze zrozumiałą dezaprobatą. Dziecko zyskuje potwierdzenie i wyjaśnienie, dlaczego niektóre czyny są niewłaściwe i nie warto ich naśladować.

Można jeszcze wspomnieć, że czytanie dzieciom jest przyjemną, zdrową ucieczką od nudy, czy profilaktyką działań aspołecznych. W zasadzie zalety można mnożyć bez końca. Najważniejsze jednak aby nie zapominać o jednym.

Głośne czytanie to najpiękniejszy czas, jaki możemy zaoferować dzieciom.

KAŻDE DZIECKO JEST ZDOLNE

Jadwiga Grzyb

Pracując z dziećmi i mając duże doświadczenie w tej dziedzinie, uważam, że każde dziecko jest zdolne, a rolą dorosłych jest te zdolności dostrzec, rozwijać i wspierać.

Kiedy uda się określić co jest mocną, a co słabą stroną dziecka, można potem tę wiedzę wykorzystywać.

1. Można budować wysoką samoocenę dziecka, które z jednej strony uświadamia sobie, że w jakiejś dziedzinie nie najlepiej sobie radzi, ale za to np. szybko uczy się słówek w języku angielskim, pięknie maluje, buduje wspaniałe konstrukcje, czy też błyskawicznie zapamiętuje rytmy, które usłyszy.

2. Dziecko przekonuje się, że słabe strony można rozwijać, wykorzystując mocne.

3. Trzeba wspierać i rozwijać zdolności, aby dziecko odnosiło sukcesy w dziedzinach, które go interesują.

Twórcą teorii inteligencji wielorakich jest Howard Gardner – amerykański psycholog i neurolog, profesor Uniwersytetu Harvarda i Uniwersytetu

Bostońskiego. Twórca tej teorii uważa, że każde dziecko jest zdolne w swojej dziedzinie i na każde dziecko trzeba spojrzeć indywidualnie.

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA TEORII INTELIGENCJI WIELORAKICH

- **Każdy człowiek posiada wszystkie typy inteligencji w różnym stopniu rozwinięte**
- **Tworzą one niepowtarzalny „profil inteligencji”, który podlega zmianom**
- **Wszystkie inteligencje wzajemnie ze sobą współpracują**
- **Każdą inteligencję można rozwijać - „słabsze” inteligencje można rozwijać poprzez „mocniejsze”**
- **Rozwojowi inteligencji sprzyja właściwie zorganizowane środowisko domowe.**

RÓWNOPRAWNE INTELIGENCJE

- JĘZYKOWA /LINGWISTYCZNA /
- RUCHOWA /CIELESNO – KINESTETYCZNA/
- MATEMATYCZNO – LOGICZNA
- WIZUALNO – PRZESTRZENNA
- PRZYRODNICZA /NATURALISTYCZNA/
- MUZYCZNA
- INTERPERSONALNA
- INTRAPERSONALNA /AUTOREFLEKSYJNA/
- EGZYSTENCJALNA

PROFIL INTELIGENCJI

INTELIGENCJA JĘZYKOWA

przejawia się w rozumieniu świata poprzez słowo mówione i pisane, we wrażliwości na rymy, znaczenie słów oraz dźwięki

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

- ▶ Myślą „słowami” i lubią czytać
- ▶ Przejrzyście wypowiadają i spisują myśli
- ▶ Tworzą opowiadania, barwne historie
- ▶ Uczą się słuchając, czytając, dyskutując
- ▶ Używają bogatego słownictwa

- ▶ Szybko uczą się języków obcych

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

- ▶ Wykorzystują ruch w sposób celowy

- ▶ Mają wycucie czasu i przestrzeni
- ▶ Są uzdolnione manualnie
- ▶ Mają dobrą koordynację ruchową
- ▶ Lubią wycieczki i zajęcia w terenie

INTELIGENCJA MATEMATYCZNO – LOGICZNA

przejawia się w rozumieniu świata poprzez liczby, ciągi zdarzeń, myślenie logiczne i kreatywne rozwiązywanie problemów

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

- ▶ Mają uzdolnienia matematyczne
- ▶ Lubią porządek i precyzyjne instrukcje
- ▶ Są konkretne i docieklive
- ▶ Badają i zbierają informacje
- ▶ Lubią gry, łamigłówki i zagadki
- ▶ Potrafią rozwiązywać problemy

- ▶ Umiejętnie szeregują, klasyfikują i wnioskuje

Dziecko z rozwiniętą inteligencją matematyczno- logiczną

- dąży do osiągnięcia celu, np. nie wstanie od biurka, dopóki nie pokoloruje do końca obrazka
- jest cierpliwe, np. lubi układanki z drobnymi elementami, puzzle
- jest dokładne i zorganizowane, np. ciężko jest mu się skupić w bałaganie
- lubi liczyć wszelkie napotkane przedmioty
- potrafi sprawnie i szybko rozwiązywać zagadki
- chętnie eksperymentuje np. poznaje rzeczywistość bardziej przez doświadczanie niż przez opowieści.

INTELIGENCJA WIZUALNO – PRZESTRZENNA

przejawia się w rozumieniu świata poprzez myślenie obrazami, wrażliwość wzrokowo – przestrzenną, wizualizację i orientację przestrzenną

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

- ▶ Są twórcze i pomysłowe
- ▶ Doskonale orientują się w przestrzeni trójwymiarowej
- ▶ Wiernie odtwarzają w pamięci obrazy
- ▶ Dużo rysują oraz dobrze konstruują
- ▶ Czytają mapy, tabele i diagramy
- ▶ Mają bogatą wyobraźnię

Dziecko z rozwiniętą inteligencją wizualno – przestrzenną

- jest wrażliwe na otaczające przedmioty, kolory, wzory
- lubi rysować, malować, konstruować
- ma rozwinięty zmysł dotyku, np. często dotyka widziane przedmioty, zawsze domaga się, by oglądane rzeczy dostać do rąk
- myśli używając wyobraźni i obrazów
- lubi tworzyć używając różnego typu materiałów
- ma wyobraźnię przestrzenną, np. lubi grać w gry logiczne, poszukiwania skarbów, w chowanego, lubi układać puzzle, klocki, układanki, itp.

INTELEGENCJA PRZYRODNICZA

przejawia się w rozumieniu świata poprzez otoczenie, środowisko, umiejętność rozpoznawania i kategoryzowania świata fauny i flory oraz innych obiektów przyrodniczych

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

- ▶ Rozumieją świat roślin i zwierząt
- ▶ Rozpoznają i kategoryzują obiekty przyrody
- ▶ Dostrzegają wzorce funkcjonujące w naturze

- ▶ Lubią przebywać na świeżym powietrzu
- ▶ Kochają природę, pasjonują się ekologią
- ▶ Klasyfikują przedmioty w hierarchie

INTELEGENCJA MUZYCZNA

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

- ▶ Rozumieją świat poprzez rytm i melodię
- ▶ Potrafią aktywnie słuchać
- ▶ Łączą muzykę z emocjami

- ▶ Są wrażliwe na odbiór dźwięków
- ▶ Mają poczucie rytmu, lubią śpiewać
- ▶ Zmieniają w muzykę wszystko, co robią
- ▶ Uczą się przy muzyce

Dziecko z rozwiniętą inteligencją muzyczną

- jest wrażliwe na dźwięki, nie tylko muzyczne, np. szybko uczy się odróżniać śpiew ptaków
- odczytuje ton głosu, np. pyta mamę, dlaczego jest smutna, nawet gdy mama stara się to ukryć
- przeżywa muzykę, np. ma swoje ulubione piosenki wywołujące określone reakcje i zachowania, lubi głośno śpiewać, nuci podczas zabawy
- Uczy się i wykonuje różne czynności przy muzyce, np. nie potrafi siedzieć spokojnie słysząc dźwięki piosenek
- zapamiętuje rytmy, ma dobry słuch muzyczny

to zdolność rozumienia innych ludzi, współodczuwania, negocjowania i wypracowywania kompromisów oraz patrzenia na świat oczyma innej osoby

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

- ▶ Lubią i potrafią pracować w grupie
- ▶ Łatwo nawiązują kontakty z ludźmi
- ▶ Mają zdolności przywódcze
- ▶ Są komunikatywne
- ▶ Są asertywne przy konfrontacji

INTELIGENCJA INTRAPERSONALNA

to zdolność rozumienia samego siebie, własnych uczuć, patrzenia na świat ze swojego punktu widzenia, umiejętność kierowania własnym postępowaniem

Dzieci z przewagą tej inteligencji:

- ▶ Lubią pracować samodzielnie
- ▶ Znają własne mocne strony
- ▶ Budują wewnętrzną motywację
- ▶ Poszukują odpowiedzi na trudne pytania

KAŻDE DZIECKO JEST ZDOLNE

- Jeśli dziecko gorzej radzi sobie w jakiejś dziedzinie, nie znaczy to, że jest gorsze od rówieśników
- Dziecko może mieć świetnie rozwiniętą np. inteligencję ruchową czy interpersonalną, przez co lepiej od innych

radzi sobie w nawiązywaniu kontaktów z rówieśnikami lub w sporcie

- Każdy człowiek ma jedno rodzaje inteligencji silniej rozwinięte, a inne słabiej. Kiedy uda się określić co jest mocną, a co słabą stroną dziecka, można potem tę wiedzę wykorzystać wspierając jego rozwój

Popularyzuję teorię H. Gardnera poprzez zabawę, zwiedzanie interesujących miejsc, organizowanie zajęć w ośrodkach zainteresowań oraz z ciekawymi ludźmi. Efekty naszej pracy prezentujemy w swojej klasopracowni, na konkursach oraz na forum szkoły. W takich działaniach wspierają swoje pociechy rodzice i dziadkowie. W ten sposób wszyscy się bawią i uczą.

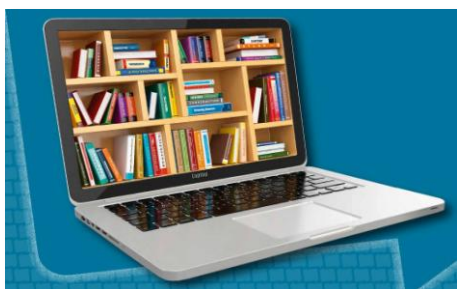
Bibliografia

Aldona Kopik, Monika Zatorska –
Inteligencje wielorakie, a wspieranie rozwoju
dziecka .

Biblioteki cyfrowe jako źródło informacji w edukacji dzieci i młodzieży

Katarzyna Buk

Według publikacji *Biblioteki cyfrowe: tworzenie, zarządzanie, odbiór*. „Bibliotekę cyfrową traktuje się jako system informacyjno-wyszukiwawczy tworzony przez instytucję sprawczą lub podmioty współpracujące, w którym gromadzone są uporządkowane zbiory zasobów cyfrowych, tj. dokumenty w oryginalnej postaci cyfrowej (Born Digital) oraz dokumenty zdigitalizowane będące odwzorowaniem dokumentów w postaci tradycyjnej, udostępnianie bezpłatnie w sieci za pomocą specjalistycznego oprogramowania do tworzenia biblioteki cyfrowej i zarządzania nią”¹.

Głównym zadaniem biblioteki cyfrowej jest wyszukiwanie książek, publikacji, artykułów w zbiorach cyfrowych przy użyciu mechanizmu wyszukiwawczego. Jej funkcjonowanie opiera się na tradycyjnych procesach bibliotecznych :m.in.:

- ✓ **opracowaniu**
- ✓ **udostępnianiu**
- ✓ **archiwizowaniu**
- ✓ **digitalizacji**
- ✓ **publikowaniu**
- ✓ **zarządzaniu kolekcjami cyfrowymi**

¹ Morawiec B., *Biblioteki cyfrowe: tworzenie, zarządzanie, odbiór*, Gliwice :OnePress – Grupa Wydawnicza Helion, 2016.

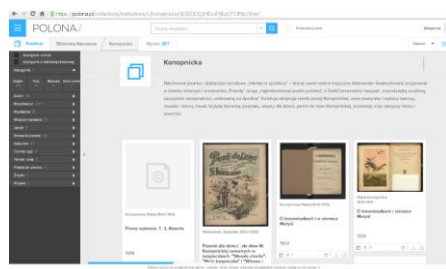
✓ zarządzaniu prawami autorskimi

Struktura biblioteki cyfrowej złożona jest z licznych elementów m.in. obiektów, kolekcji cyfrowych, metadanych, infrastruktury technicznej, interfejsu, projektów, wyspecjalizowanych architektów, świadczonych usług i samych użytkowników (czytelników).

Warto podkreślić jak bardzo rozwinęły się biblioteki cyfrowe w Polsce obecnie funkcjonuje 75 tego typu bibliotek, a wśród nich 20 wirtualnych archiwów, 5 muzeów, i 21 repozytoriów uczelni akademickich.

Na uwagę zasługują biblioteki cyfrowe skierowane do młodych czytelników m.in.:

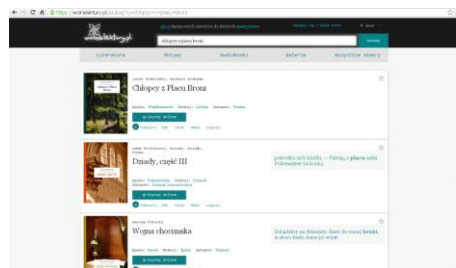
• Polona Cyfrowa Biblioteka Narodowa

Uruchomiono w 2006 roku Zapewnia bezpłatny dostęp

do zdigitalizowanych zasobów Biblioteki Narodowej, materiałów niezbędnych do badań naukowych, rozwijających działalność kulturalną, oświatową i edukacyjną.

• Wolne Lektury

Powstała w 2007 r. z inicjatywy Fundacji

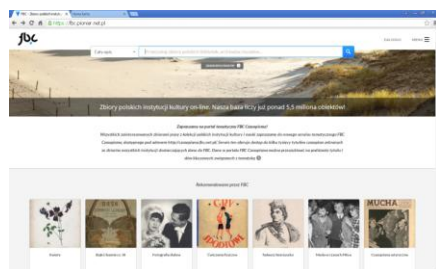
Nowoczesna Polska. Dysponuje bogatym zbiorem lektur szkolnych liczącym 5400 pozycji zapisanych w formatach HTML, TXT, PDF, EPUB oraz MOBI .Obok lektur w formie tradycyjnej gromadzi także audiobooki.

- **Wirtualna Biblioteka Literatury Polskiej**

Została uruchomiona w 1999 r., przez Uniwersytet Gdański. Udostępnia wartościowe dzieła klasyki literatury polskiej do celów naukowych, dydaktycznych i edukacyjnych. Dysponuje utworami wolnymi od praw autorskich.

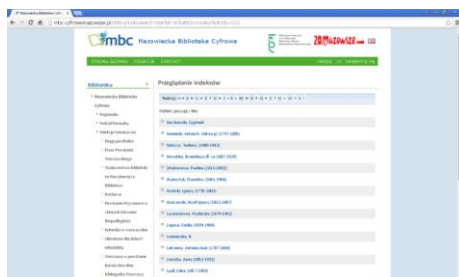
- **Polska Federacja Bibliotek Cyfrowych**

Jest serwisem internetowym,

udostępniającym zasoby polskich instytucji nauki i kultury (archiwa, biblioteki, muzea), w formie zdigitalizowanej. Przekazuje zgromadzony zasób m.in. do Europejskiej Biblioteki Cyfrowej tym samym promuje polskie dziedzictwo narodowe.

- **Mazowiecka Biblioteka Cyfrowa**

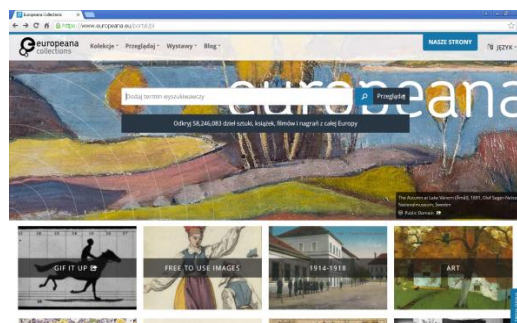

Zainicjowana w 2011 r. przez Warszawską Bibliotekę Publiczną i Bibliotekę Główną. Skład je zdigitalizowanego zasobu tworzą : książki, czasopisma, dokumenty ikonograficzne, kartograficzne oraz dokumenty dotyczące życia społecznego.

- **Ninateka (Ninateka EDU)**

Platforma będąca zbiorem filmów dokumentalnych, eksperymentalnych, fabularnych, reportaży, animacji. Ponadto gromadzi zapisy spektakli teatralnych, operowych, audycji radiowych. Dysponuje Ninateką Eduprzeznaczoną dla zarejestrowanych uczniów i nauczycieli. W tej części Ninateki można znaleźć gotowe scenariusze lekcji i ćwiczeń.

Wśród zagranicznych bibliotek cyfrowych przeznaczonych dla dzieci młodzieży uwzględnia się:

- **Międzynarodową Bibliotekę Cyfrową dla dzieci**

Anglojęzyczna bibliotekacyfrowa uruchomiona w 2002 roku w ramach współpracy Uniwersytetu Maryland oraz Internetu Archive. Ukierunkowana na potrzeby czytelnice dzieci. Udostępnia około tysiąc pozycji książkowych występujących w 59 językach w tym 18 w j. polskim (12 książek polskich oraz 6 zagranicznych będących tłumaczeniem na j.polski).

- **Europeana**

Europejska Biblioteka Cyfrowa została zainicjowana w 2008 roku. Zasób Europeany tworzą publikacje cyfrowe bibliotek, archiwów, muzeów i innych instytucji kultury państw

wchodzący do UE. Pozwala jednocześnie na wyszukiwanie książek, czasopism, materiałów kartograficznych, nagrań audiowizualnych, fotografii, a także dokumentów archiwalnych, obrazów czy filmów.

Powyżej wymienione polskie biblioteki cyfrowe oraz zagraniczne stanowią źródło informacji zarówno dla uczniów i nauczycieli. Zapewniają szeroki dostęp do zdigitalizowanych zasobów bibliotecznych (m.in.: książek, publikacji, artykułów, czasopism, audiobooków, filmów, fotografii, obrazów,

dokumentów archiwalnych itp.), których większość pochodzi z XIX i początku XX

wieku, pozostałe z XX oraz XXI wieku.

Materiały te mogą być wykorzystywane do celów edukacyjnych (nauka czytania, nauka języków obcych, kształtowanie przynależności kulturowej) ale też do pogłębiania wiedzy i dla własnej przyjemności.

Bibliografia:

1. Janiak M. (pod red.), Biblioteki cyfrowe, Warszawa : Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, 2012.
2. Morawiec B. *Biblioteki cyfrowe: tworzenie, zarządzanie, odbiór*. Gliwice : OnePress – Grupa Wydawnicza Helion, 2016.
3. Motylińska P. *Dostęp do polskiej literatury dla dzieci w bibliotekach cyfrowych i agregatorach zbiorów cyfrowych*, Nowa Biblioteka. Usługi, Technologie Informacyjne i Media 2016 nr.3.

Rok kolorów - Europa w szkole

Anna Pawłowska

Projekt edukacyjny dla szkoły podstawowej

Wstęp

Niezwykle istotnym elementem złożonego procesu wychowania jest dbałość o rozwój zainteresowań młodego człowieka. Kształtowanie w nim właściwych postaw staje się kluczowym zadaniem współczesnego nauczyciela. Wychowanie estetyczne odgrywa istotną rolę w rozwoju młodego człowieka i równoważę zagrożenia jakie niesie współczesna cywilizacja. Świat stoi dziś wobec wielu wyzwań. Realizacja wartościowych wychowawczo projektów edukacyjnych staje się potrzebą współczesnej szkoły. Projekt edukacyjny *Rok kolorów – Europa w szkole* łączy w sobie działania na rzecz upowszechniania wiedzy o Unii Europejskiej, jej ideach powstania, celach i wartościach tj. współpraca, solidarność, altruizm, patriotyzm i szacunek dla tradycji. Jest projektem edukacyjnym otwartym na współpracę i dającym możliwość aktywnego w nim uczestnictwa całej społeczności szkolnej.

Cele projektu

1. Szkolne obchody 15-lecia członkostwa Polski W Unii Europejskiej
2. Działania na rzecz upowszechniania wiedzy o Unii Europejskiej: idee

- powstania, cele i wartości, państwa członkowskie, język, waluta, flaga, hymn, zasady działania (3 organy)
3. Działania na rzecz upowszechniania dorobku kulturowego i naukowego wybranych państw członkowskich UE (Polska, Belgia, Francja, UK, Niemcy, Włochy, Grecja, Hiszpania)
4. Wprowadzanie uczniów w świat wartości UE, w tym współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji sprzyjających rozwojowi ucznia będącego Europejczykiem
5. Działania na rzecz kształtowania świadomości obywatelskiej i kulturowej oraz promocję kultury europejskiej w Polsce
6. Działania na rzecz wzmacniania tożsamości lokalnej, narodowej i europejskiej

Realizacja projektu zakłada:

- dekorację korytarzy szkolnych w kolorystyce barw narodowych wybranego państwa członkowskiego UE
- w dniu obchodów mile widziany ubiór w kolorach barw narodowych danego państwa UE
- podróże ze smakiem – degustacje wybranych produktów charakterystycznych dla danego państwa UE
- galerię sławnych postaci: literatura: pisarze, poeci; film: aktorzy; politycy, naukowcy matematycy, fizycy, biologowie, chemicy, podróżnicy, artyści, muzycy, sportowcy
- Warto zobaczyć: zabytki, krajobrazy
- prezentacje muzyczne na przerwach
- Zatańcz z nami, Europo - nauka tańca charakterystycznego dla danego państwa UE
- rozgrywki i zabawy sportowe
- dokumentowanie projektu w formie reportażu zdjęciowego i filmowego
- inicjatywy własne nauczycieli różnych przedmiotów wyrażających chęć włączenia się w realizację projektu

Harmonogram realizacji projektu

1. Wrzesień: Vademecum Europejczyka (26.09.2019)
2. Październik: Dzień angielski (17.10.2019)

3. Listopad: Dzień polski
(14.11.2019)
4. Grudzień: Dzień niemiecki
(12.12.2019)
5. Styczeń: Dzień grecki
(16.01.2020)
6. Luty: Szkolny Konkurs Plastyczny pod
hasłem *Europa da się lubić* (ferie)
7. Marzec: Dzień włoski
(19.03.2020)
8. Kwiecień: Dzień francuski
(16.04.2020)
9. Maj: Dzień belgijski – Dzień Europy
(14.05.2020)
10. Czerwiec: Dzień hiszpański
(04.06.2020)

II Szkolny Konkurs Plastyczny pod hasłem Muzyka Pana Moniuszki

---

Anna Pawłowska

Cel konkursu

- Upowszechnianie twórczości Stanisława Moniuszki
- Włączenie społeczności szkolnej w obchody Roku Moniuszki
- Stworzenie okazji do wyrażania artystycznych wizji na tematy muzyczne
- Rozwijanie kreatywności i twórczych postaw

Temat pracy

Śpiewniki domowe – ilustracja plastyczna
wybranej pieśni Stanisława Moniuszki

Tytuły pieśni do wyboru:

Pieśń wieczorna

Dziad i baba

Złota rybka

Krakowiaczek

Świtezianka

Trzech budrysów

Stary kapral

Prząśniczka

Polna różyczka

Znasz-li ten kraj

Technika plastyczna: dowolna

Format pracy plastycznej: A4

Rodzaj papieru: kartka techniczna

Termin dostarczenia prac: **12.11.2019**

Organizator: **Anna Pawłowska**

„One Billion Rising”

Agnieszka Staniec

To ogólnościatowy protest w formie tańca, który zwraca uwagę na przemoc wobec dziewcząt i kobiet. Jednocześnie One Billion Rising to wspaniała okazja, by poczuć siłę i radość płynącą ze wspólnego tańca w centrum miasta. Do akcji może przyłączyć się każdy niezależnie od tego czy dobrze się czuje w tańcu, czy dopiero stawia w nim pierwsze kroki. Co roku 14 lutego o jednej godzinie w każdym mieście każdego kraju kobiety prezentują tą samą bardzo łatwą do wykonania choreografię taneczną do utworu piosenki „Break the chain”. Ważne jest również aby układ taneczny wykonany był w znaczącym dla danego miasta miejscu. W naszym rodzinnym mieście Kielce choreografia ta jest tańczona przez kobiety i dziewczynki na Rynku Kielc. Co roku liczba zaangażowanych w tą akcję kobiet rośnie.

W tym roku na pewno też tam będziemy ! Niech Będzie nas miliard!

MIĘDZYNARODOWA AKCJA „ONE BILLION RISING”

SCENARIUSZ KROKÓW DO UTWORU „BREAK THE CHAIN” (4:24)

KROK 1. – Improwizacja taneczno-muzyczna

- Walk Step Out Party (step w miejscu, krok odstawno-dostawny do boku)

KROK 2. – Box Step (przeplatanka)

- Step out Twist

KROK 3. – Hand Crosses (kombinacja rąk 1)

- Walk Back (4 kroki w tył)

- Walk Forward (4 kroki w przód z rękami)

KROK 4. – Circle Clap (klaskanie w dłonie po kole 2x8)

- Step Party-Pivot Party (ref. Krok odstawno-dostawny/party)

- Circle

KROK 5. – Break Ball Chain (kik 1i2, 3i4)

- Pivot Down (5i6, 7i8)

KROK 6. – Walk (w miejscu)

- Step Out (w prawo i w lewo)

- Box Step (przeplatanka)

- Step Out Twist

KROK 7. – Wave (po ciele)

- Cross & Open (kombinacja rąk 2)

- Namaste (hindu dance)

- Hand Stop (z zatrzymaniem)

KROK 8. – Walk Back (4 kroki tył)

- Walk Forward (4 kroki przód)

- Point-all direction (improwizacje rąk)

POWTÓRKA - krok 4,5

KROK 9. - Step Party-Pivot Party (ref. Krok odstawno-dostawny/party)

- Circle

- Break Ball Chain (kik 1i2, 3i4)

- Pivot Down (5i6, 7i8)

KROK 10. – Step (1i2)

- Cha-Cha-Cha (2x8)

POWTÓRKA – krok 7,8

KROK 11. - -- Wave (po ciele)

- Cross & Open (kombinacja rąk 2)
- Namaste (hindu dance)
- Hand Stop (z zatrzymaniem)
- Walk Back (4 kroki tył)
- Walk Forward (4 kroki przód)
- Point-all direction (improwizacje rąk)

POWTÓRKA - krok 4,5

KROK 12. - Step Party-Pivot Party (ref. Krok odstawno-dostawny/party)

- Circle
- Break Ball Chain (kik 1i2, 3i4)
- Pivot Down (5i6, 7i8)
- END

„ ISTOTA ROZWIJANIA EMPATII WŚRÓD DZIECI”

Agnieszka Wróblewska

Czym jest empatia?

To w najprostszym ujęciu umiejętność zrozumienia innych ludzi oraz zdolność widzenia uczuć i emocji.

W swoich publikacjach Marshall B. Rosenberg pisze, że jest „...to umiejętność postawienia się w sytuacji drugiego człowieka i skierowanie uwagi wyłącznie na jego uczucia i potrzeby, bez mieszania ich z własnymi. Jest próbą zobaczenia świata oczami drugiego człowieka-bez oceniania czy podawania gotowych rozwiązań.”

Już nie od dziś wiadomo, że empatia jest niezwykle ważną umiejętnością społeczną, w szczególności w wychowaniu młodego człowieka. Odgrywa ona istotną rolę w rozwoju emocjonalnym i społecznym dziecka. Osoby empatyczne łatwiej nawiązują relacje interpersonalne, szybciej i skuteczniej rozwiązują konflikty, a wybaczenie innym przychodzi im z mniejszym trudem.

Empatia jest kompetencją społeczną, dzięki której człowiek dobrze funkcjonuje w grupie społecznej. Myślę, że są to wystarczające argumenty na to, żeby rozwijać empatię u wszystkich dzieci. Dodatkowo badania dowodzą, że dzieci, które są bardziej empatyczne, czyli odczytują uczucia i emocje innych, są też bardziej lubiane w szkole. Może mieć to również związek z tym, że dzieci te chętnie wspierają innych oraz pomagają im. Dodatkowo są one także bardziej stałe emocjonalnie, co pozwala im nawiązywać głębsze i dojrzałe relacje.

Jak rozwijać empatię wśród dzieci?

Po pierwsze, edukacja

Musimy sprawdzić swój poziom empatii; istotnym jest, aby **nauczyciel był wzorem dla ucznia**. Starajmy się okazywać empatię każdego dnia poprzez swoje działania oraz komunikaty typu: „Rozumiem cię”, „Staram się wyobrazić sobie, co czujesz”, „Opowiedz o swojej sytuacji, abym mogła/mógł cię lepiej zrozumieć”, „Akceptuję to”, „Szanuję twoje zdanie”, „Domyślam się, że to może być dla ciebie...”, „Kiedyś byłem/byłam w podobnej sytuacji”. Pomocne w empatycznym podejściu do ucznia mogą okazać się następujące wartości:

1. wzajemny szacunek i równe traktowanie,
2. widzenie dzieci takimi, jakie są, brak porównywania,
3. poważne traktowanie uczniów,
4. budowanie przestrzeni do refleksji,
5. podejmowanie dialogu,
6. autentyczność,
7. uznanie, zainteresowanie, autorytet.

Ponadto niezwykle istotną sprawą jest posiadanie odpowiedniej wiedzy na temat empatii, dlatego warto sięgnąć po pozycje książkowe o tej tematyce, oto kilka przykładowych:

1. *Empatyczna klasa : relacje, które pomagają w nauce / Sura Hart, Victoria Kindle Hodson. - Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, 2006.*
2. *Empatia : o umiejętności współodczuwania / Mark H. Davis. - Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 1999*
3. *Empatia : co potrafią lustrzane neurony / Joachim Bauer. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008*
4. *Empatia : wzmacnia dzieci, trzyma cały świat razem / Jesper Juul [i in.]. - Podkowa Leśna : Wydaw. MiND, 2018*
5. *Empatia dzieci i młodzieży / Wojciech Gulin. - Lublin : Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 1994*
6. *Opowieści o Czujątkach : ćwiczenia z empatii dla dzieci i... dorosłych / Joanna Bogudał-Borkowska. - Kraków : Oficyna Wydaw. "Impuls", 2017*
7. *Porozumienie bez przemocy : o języku serca / Marshall B. Rosenberg. - Wyd. 2 rozsz. - Warszawa : Wydawnictwo Czarna Owca, 2014*
8. *Wiem. Czuję... Pomagam! : inspiracje do zajęć z dziećmi i młodzieżą : 9-12 lat / [aut. scenariuszy: Kinga Kuszak i in. ;*

opisy krajów Anna Cichecka ; projekt i oprac. graf. Łukasz Kiljański]. - Warszawa : Kulczyk Foundation, [2016]

Po drugie, ćwiczenia

Empatia jest czymś, co można ćwiczyć i rozwijać, dlatego tak ważne jest rozbudzanie świadomości uczniów w tym obszarze. Oto przykładowy scenariusz lekcji wychowawczej o tej tematyce:

KONSPEKT LEKCJI WYCHOWAWCZEJ: "EMPATIA"

CELE:

- Rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi
- Umiejętność interpretowania sytuacji życiowych z różnych punktów widzenia
- Umiejętność wczuwania w stany emocjonalne i sytuacje innych ludzi
- Uświadomienie konieczności doskonalenia zdolności empatycznych

FORMY PRACY: praca w małych grupach, dyskusja, elementy wykładu

CZAS PRACY: 45 minut

PRZEBIEG LEKCJI:

I. WPROWADZENIE

Zadajemy uczniom pytanie: Z czym kojarzy się słowo empatia, co znaczy? Uczniowie dostają 3 samoprzylepne karteczki, na których mają samodzielnie zapisać skojarzenia ze słowem "empatia". Następnie odczytują skojarzenia i przyklejają karteczki z hasłami do tablicy. Sformułowanie definicji empatii. Dzielimy klasę na grupy 3-4 osobowe, które układają definicję empatii. Po odczytaniu skojarzeń opracowanych przez poszczególne grupy wszyscy pracują wspólnie, aby stworzyć jedną definicję. Wspólnie ułożona definicja empatii zostaje zapisana na arkuszu papieru i umieszczona w centralnym miejscu sali.

2 ĆWICZENIE „Jak to wyjaśnić?”

Rozdanie każdej z grup flamastra, papieru i kartki z informacją o jakiejś zaistniałej sytuacji np., dla

GRUPY 1 - stary człowiek wychodzi ze sklepu z bułką za którą nie zapłacił

GRUPY 2 - na ławce-w parku siedzi nastolatka i płacze

GRUPY 3 - chłopak zasypia na lekcji

GRUPY 4 - koleżanka ma coraz gorsze stopnie

GRUPY 5 - młody chłopak nie ustępuje miejsca starszej kobiecie w autobusie

GRUPY 6 - w szatni uczennica niszczy kurtkę koleżance

Zadaniem uczniów w grupach jest znalezienie (i zapisanie na papierze) jak największej liczby przyczyn, które mogły spowodować zachowanie bohaterów przedstawionych sytuacji. Liderzy grup przyklejają wykonane "plakaty" na ścianie i przedstawiają rezultaty swojej pracy

Omówienie ćwiczenia - stawiamy uczniom pytania

- Czy zdziwiła was liczba przyczyn, które mogły spowodować zachowania bohaterów danej sytuacji?
- Dlaczego w życiu należy uwzględniać różne motywy zachowań?
- Czy w każdej sytuacji dana osoba wymagała pomocy, czy zawsze jej oczekiwała?

Należy podkreślić rolę taktu i wyczucia w sytuacjach, gdy jesteśmy potrzebni lub wydaje się nam, że ktoś nas potrzebuje.

3. ĆWICZENIE „Co czuła, co myślała?”

Wręczamy każdej grupie karteczki z opisem zdarzenia i osoby biorącej w nim udział.

Polecenie analizy:

GRUPA 1 - myśli i uczuć osoby na wózku inwalidzkim, która zamierza poprosić pasażerów o pomoc przy wysiadaniu z autobusu

GRUPA 2 - myśli i uczuć pary nastolatków, do których zwraca się inwalida na wózku z prośbą o pomoc przy wysiadaniu

GRUPA 3 - myśli i uczuć kobiety żebrzącej na ulicy, podchodzącej do przechodnia z prośbą o datek GRUPA 4 - myśli i uczuć przechodnia, do którego podchodzi żebraczka z prośbą o datek

GRUPA 5 - myśli i uczuć słabej uczennicy, która idzie prosić prymuskę o pomoc w nauce GRUPA 6 - myśli i uczuć bardzo dobrej uczennicy

proszonej o pomoc w nauce przez uczennicę słabą

Wybranie osób, które wcielią się w wymienione postaci i w formie krótkiego monologu (w 1 osobie liczby pojedynczej.) przedstawią myśli i uczucia na forum całej klasy.

Omówienie ćwiczenia - odpowiedzi uczniów na pytania:

- Czy łatwo było im wczuć się w rolę?
- Czy woleliby być w odwrotnej sytuacji?
- Czy łatwiej jest pomagać czy prosić o pomoc?

4. Ćwiczenie - "Niewidomy"

Uczestnicy dobierają się w pary. Ustalają między sobą, kto będzie osobą A, kto osobą B. Prowadzący proponuje, aby osoba A

odegrała rolę osoby niewidzącej, a więc zamyka oczy. Zadaniem osoby B jest takie oprowadzenie "niewidomego", aby poznać jak najwięcej szczegółów świata dla niego niedostępnego. W jaki sposób to zadanie zostanie wykonane, zależy od pomysłowości i wrażliwości osoby B. Czas na przeprowadzenie ćwiczenia ok. 5 minut.. Po upływie ustalonego czasu prowadzący daje znak do zamiany ról: osoba A będzie oprowadzała osobę B, która teraz będzie odgrywała rolę "niewidomego". Po zakończeniu ćwiczenia następuje omówienie:

- Jakie emocje towarzyszyły "niewidomemu" i "oprowadzającemu"?

- W której roli czułeś się lepiej i dlaczego?

- Co wpływa na zaufanie do osoby oprowadzającej?

5. PODSUMOWANIE

Prosimy uczniów o wypowiedzi na temat: "W jaki sposób .empatia ułatwia kontakty z innymi ludźmi?", "Dlaczego należy ją rozwijać?"

Po trzecie, akcje charytatywne i wolontariat

Pomaganie potrzebującym – niezależnie od tego, czy są to osoby ubogie czy chore, czy są to zwierzęta – rozwija naturalną umiejętność współczucia i rozumienia. Przebywanie z osobami, które potrzebują kontaktu, rozmawianie z nimi, zmniejsza szansę na pochopne wyciąganie wniosków na temat sytuacji innych osób. Rozwija umiejętność słuchania i obserwacji. Daje też dystans do własnego życia – i to nawet najmłodszym osobom. Praca na rzecz osób w gorszej sytuacji życiowej naturalnie pobudza wdzięczność za to, co się posiada. A dzięki temu pomaga doceniać znaczenie tak ważnych rzeczy, jak relacje, rodzina, przyjaciele czy zdrowie.

Reasumując dzieciom nieraz trudno jest zrozumieć, czym jest empatia, dlatego szkoła powinna wspierać uczniów w tym obszarze. Rozwijanie empatii to nauka tego, co dobre, a co złe. Wzbudzanie chęci do pomocy innym pozwala dzieciom porządkować świat i określić swoje w nim miejsce. A zachowania empatyczne pozwolą im polubić siebie.

Raz jeszcze należy podkreślić, że empatia jest niezwykle ważna w życiu każdego człowieka, gdyż umożliwia dbać o dobre i ciepłe stosunki międzyludzkie, które często wynikają z troski, będącej jej źródłem. Dobrze rozwinięte i umiejętnie ukształtowane właściwości empatyczne w dzieciństwie owocują przez długie lata. Miejmy na uwadze, iż ich brak może spowodować pojawienie się zachowań niepożądanych, jak agresja czy zachowania aspołeczne.

Na zakończenie niech inspirujące dla nas będą słowa Konfucjusza „**Powiedz mi, a zapomnę,**

**pokaż – zapamiętam, pozwól wziąć udział, a...
wzbudzi we mnie pragnienie” ...**

Bibliografia

Rosenberg Marshall B. „Wychowanie w duchu empatii. Rodzicielstwo według Porozumienia bez Przemocy” wyd. MiND Dariusz Syska, 2019
Pilecka B., Znaczenie empatii w różnych wymiarach relacji interpersonalnych w: Gaś Z.B.(red.) Psychologia Wychowawcza, Lublin 1995.
Rembowski J., Rozwój wrażliwości empatycznej u dzieci, Chowania 1988 nr 3
Głos Pedagogiczny nr 113, XII 2019 „ Praktyczne ćwiczenia w rozwijaniu empatii” Aleksandra Kubala-Kulpińska

Świąteczny czas w naszej szkole

Małgorzata Bartosik

Mikołajki

Słodkości przygotowane przez Radę Rodziców przekazali uczniom wędrujący przez szkołę Mikołaj i drużyna Elfów – reprezentanci Samorządu Uczniowskiego.

Przerwa z piosenką

Podczas wybranych przerw międzylekcyjnych przez jedenaście dni rozbrzmiewał uczniowski śpiew kolęd i pastorałek.

Spotkanie bożonarodzeniowe

Szkolne spotkanie bożonarodzeniowe rozpoczęło się wspólnym śpiewaniem kolęd i pastorałek, poprowadzonym przez wokalistów ze szkolnego zespołu wokalnego.

Świąteczne dekoracje

W oknach szkolnego korytarza powstały piękne świąteczne dekoracje przygotowane przez uczniów poszczególnych klas w ramach konkursu ogłoszonego przez Samorząd Uczniowski.

